

Lagerbladet

OSKARSHAMN 1•2008

En tidning till alla hushåll i Oskarshamns kommun från Svensk Kärnbränslehantering AB

**Misterhults företagare
ska bli fler**

Sid 4–5

**Avfall – inte bara
från kärnkraften**

Sid 10–14

**Skiftbyte i
Oskarshamn**

Sid 6–9

Lagerbladet är Svensk Kärnbränslehantering AB:s externa informationstidning. Den vänder sig i första hand till kommuninvånarna i Oskarshamn och Östhammars kommuner, där det pågår platsundersökningar för en eventuell lokalisering av ett slutförvar för använt kärnbränsle. Tidningen ges ut i två lokala editioner, en för Oskarshamn kommun och en för Östhammars kommun, fyra gånger per år.

Redaktör: Anna Wahlstéen
Platsundersökning Oskarshamn,
Simpevarp, 572 95 Figeholm
Telefon 0491-76 80 96
E-post: anna.wahlsteen@skb.se
www.skb.se/oskarshamn
I redaktionen ingår också
Moa Lillhonga-Åberg, Östhammar,
och Inger Brandgård, Stockholm.

Ansvarig utgivare: Carl Sommerholt

Huvudkontor:
SKB, Box 250, 101 24 Stockholm.
Telefon 08-459 84 00, www.skb.se
Lagerbladet produceras i samarbete med
Intellecta Tryckindustri.

ISSN 1651-8675

Om du har frågor om SKB:s verksamhet i din kommun, kontakta gärna SKB:s informationsgrupp i Oskarshamn på telefon 0491-76 78 00.

Katarina Odéhn, ansvarig för information och närboendekontakter vid Platsundersökning Oskarshamn, Mitte Nilsson, chef för besöksverksamheten på Äspö, och Jenny Rees, informationssamordnare i Oskarshamn (föräldraledig).

Omslag: Peter Wikberg lämnar över chefskapet för Platsundersökning Oskarshamn till Olle Zellman.

Foto: Curt-Robert Lindqvist

Lätt som en plätt

Det är få som har förmågan. Men jag blir alltid lika imponerad när jag träffar dem som har den. Och nu pratar vi inte om någon övernaturlig förmåga. Nej, vad jag menar är förmågan att kunna förklara komplicerade saker på ett lättbegripligt sätt. Den jag direkt kommer att tänka på är min gamla fysiklärare på gymnasiet. ”Det här är lätt som en plätt” brukade han börja sina genomgångar med. Och vi elever trodde honom. Han kunde förklara det där med ljus, ljud och krafter som rör sig hit och dit och påverkar varandra, lika lätt som när meteorologerna på tv förklarar att här blir det regn och där blir det solsken. Fast i själva verket är det ju väldigt komplicerat – både fysiken och det där med vädret.

Samma sak var det när min fysiklärare skulle berätta om strålning. ”Lätt som en plätt” sa han och gjorde det där som ofta uppfattas som väldigt farligt, otäckt och okontrollerbart, till något begripligt och mycket kontrollerbart. Farligheten kommer vi aldrig ifrån. Strålning är farligt, ingen kan säga något annat. Men grejen är ju den att bara vi vet hur den fungerar så vet vi också hur vi ska skydda oss. I dag vet vi ju faktiskt så mycket om strålningen att vi till och med kan använda den för att bota sjukdomar. Hur strålning används i sjukvården och hur vi tar hand om avfallet därifrån kan du läsa mer om på sidorna 10–14.

Skiftbyte, det har vi haft på platsundersökningen här i Oskarshamn. Olle Zellman har tagit över som platschef efter Peter Wikberg. Jag träffade dem båda över en fika och pratade gamla och nya minnen. Mer om det kan du läsa på sidorna 6–9.

Födelsedagskalas! Ja, även om det inte blir kalas i den meningen så är det faktiskt läge att fira: I och med det här numret fyller Lagerbladet fem år. Kika på sista sidan så kan du också vara med i firandet.

Därmed önskar jag er alla en riktigt härlig vår och trevlig läsning!

Foto: Curt-Robert Lindqvist

Anna Wahlstéen,
redaktör

Varför här och inte där?

Varför just Laxemar? Och varför så djupt ner i berget? Ja, det är kanske några av frågorna du ställt dig när du hört eller läst om SKB:s platsundersökning. Följ med på vårens och sommarens exkursioner så får du svaren.

Som en trestegsraket, ja så beskriver SKB:s Katarina Odéhn årets vår- och sommarexkursioner. Det hela startar i april med besök vid Smålands egen Grand Canyon, More Kastell, utanför Fågelfors. Här utlovas en hisnande upplevelse vid den 40 meter djupa ravinen.

– More Kastell är en jättehäftig plats där man verkligen kan se vilka enorma krafter som påverkat berggrunden på ytan, säger Katarina.

Där ges till exempel en förklaring till varför SKB vill slutförvara använt kärnbränsle djupt nere i berget i stället för närmare ytan.

Laxemar på djupet

I juni och augusti är det dags för steg två i exkursionsraket. Då bär det iväg till Laxemarområdet och Oxhagen som är den plats där slutförvarets byggnader på markytan ska ligga – om slutförvaret byggs i Oskarshamn vill säga. Här visas hur anläggningen kan komma att se ut och varför just det här kan vara en lämplig plats för ett slutförvar.

– Här har vi också tänkt att deltagarna ska få prova på lite av platsundersökningen själva, att inventera växter till exempel och titta på berggrunden, förklarar Katarina.

Geolog Jan Mikaelsson från Högskolan i Kalmar deltar i samtliga exkursioner och kommer att lotsa deltagarna genom geologins historia.

Avslut i Forsmark

Det tredje och avslutande steget i trestegsraket blir en tvådagars resa till

SKB:s vårexkursioner går till More Kastell där man kan se hur inlandsisen under årmiljoner har skulpterat berget.

Följ med på
exkursion!

Forsmark. Där besöker man slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall som finns 50 meter ner i berget. I Forsmark har SKB genomfört en motsvarande platsundersökning som i Laxemar och resenärerna får också höra mer om den.

– Det är inte nödvändigt att vara med på alla tre stegen men de som varit med på någon av de två första exkursionerna har företrädare till Forsmarksresan, säger Katarina och poängterar att exkursionen till More Kastell inte är lämplig för barn under tolv år och åldersgräns för Forsmarksresan är sju år.

Läs mer om More Kastell i Lagerbladet Oskarshamn, nr 1 2007. Du hittar den på webben, www.skb.se/oskarshamn.

Exkursioner i tre steg

Steg 1) Exkursionen till More Kastell 17 och 29 april. Avresa med buss från Figeholm, Fårbo och Oskarshamn. Exkursionen innebär vandring i terräng och är ej lämplig för barn under 12 år.

Steg 2) Exkursion i Oxhagen, Laxemar, 28 juni och 24 augusti. Transport från Oskarshamn, Fårbo och Figeholm.

Steg 3) Forsmarksresa under hösten.

Anmälan och mer information lämnas av Katarina Odéhn på telefon 0491-76 80 89.

FAKTA

Här ska drömmar bli verklighet

Kräftodlare, hantverkare, åkare eller konstnär. Drömmen om ett eget företag kan handla om precis vad som helst. I Misterhult görs nu satsningar på bygdens företagare och förhoppningsvis kan det leda till att fler drömmar blir verklighet.

Det är superbra att få chansen att lära sig data på hemmaplan tycker det här glada gänget med företagare. Bakre raden, från vänster: Elisabet Holgersson, Bo Hultgren, Hans-Erik Söderman, Robert Holmberg,

I Misterhultsbygden finns cirka 100 företag. Ungefär 70 av dem är medlemmar i föreningen Misterhultsföretagarna som på olika sätt arbetar för att stötta gamla och nya företag i bygden. Den 31 januari togs ett viktigt steg då föreningen invigde ett nyföretagarhotell i postens gamla lokaler i Fårbo.

Lagerbladet knackade på en onsdagskväll i februari och möttes av ett gäng mycket positiva och engagerade Misterhultsföretagare. Vi klev rakt in i en datakurs och de tretton företagarna var fullt sysselsatta med att lära känna datorernas värld.

Kurs på hemmaplan

När vi tränger oss in mellan tangenttryckningarna hör vi idel lovord om föreningen och den satsning på företagare som nu görs. Att få gå en bra och pedagogisk datakurs på hemmaplan är verkligen något som uppskattas. Många har även förhoppningar om att både datakursen och medlemskapet i Misterhultsföretagarna ska leda till nya och bättre kontakter med andra företagare i bygden,

det säger bland annat Gösta Lergeborg som driver Sjöhorvans flodkräftor.

– Det här är ett sätt att skapa nya kontakter. Företagare i andra branscher har kanske kunder som vill komma till mig också, så visst är det en fördel för oss alla om vi kan få bättre samarbete, säger Gösta Lergeborg och berättar om sina planer på att erbjuda regnbågsfiske vid sidan av det kräftfiske som han har i dag.

Ljus framtid

Företagarna ser ljus på framtiden och många har tydligt sett hur affärerna har blomstrat under de senaste åren. Ingen av dem sticker heller under stol med att de hoppas på ett slutförvar för använt kärnbränsle i Laxemar.

– Det skulle kunna ge hur mycket jobb som helst för oss företagare här i trakten. Kanske inte i själva slutförvaret men det är ju så mycket runt omkring som också behövs, säger Thomas Olsson som tillsammans med Hans Olsson driver Fårbo VVS.

Om Misterhults- företagarna

Misterhultsföretagarna startade i november 2006 och har drygt 70 företag som medlemmar.

Syftet är att stötta gamla och nya företag i bygden genom nätverksbyggande och kompetensutveckling.

Den 31 januari 2008 invigdes nyföretagarhotellet i Fårbo, med sex datorförsedda arbetsplatser. Där kan företagare få stöttning och rådgivning inom bland annat administration och företagsekonomi. Föreningen söker kontakt med personer som har en affärsidé och vill ha hjälp med att komma igång.

Nyföretagarsatsningen stöttas ekonomiskt av Oskarshamns kommun, SKB, OKG och Misterhultsbygdens intresseförening.

Läs mer om Misterhultsföretagarna på www.misterhult.com

Tips till blivande företagare

Gillis Axelson ger följande fem tips till dig som går i tankarna att starta eget företag:

- 1) Om du har en företagsidé, tro på den och dig själv.
- 2) Tänk nytt, men ta råd av dem som varit med om att starta företag.
- 3) Upplev friheten som egenföretagare.
- 4) Upplev skapandet och förverkligandet.
- 5) Utnyttja Misterhultsföretagarnas starthjälp.

FAKTA

Urban Holmberg, Gösta Lergeborg. Mittenraden: Roger Andersson, Kerstin Hultgren, Linnea Söderman, Annelie Nelson, Tommy Hultgren, Tommy Yngvesson. Främre raden: Hans Olsson, Gillis Axelson, Thomas Olsson.

Lärare för kvällens datakurs är Gillis Axelson som också är sekreterare i Misterhultsföretagarna. Han har själv 15 års erfarenhet av att driva företag och hoppas att nyföretagarsatsningen ska uppmuntra alla som går och bär på en företagsidé att också förverkliga den.

– Vi vill hjälpa i gång nya företag genom att erbjuda kontorsplatser här i den nya lokalen i Fårbo. Vi kan också ställa upp med stöd, rådgivning och även mentorskap där erfarna företagare kan stötta nya.

Fler idéer

Kvällens datakurs är den första i sitt slag, men det finns funderingar på fler. Arbetsmiljö, kvalitetscertifiering och upphandling är sådana kunskaper som de flesta företagare behöver.

Samtidigt ser man stora vinster med de kontakter som ett företagshotell kan skapa.

»Här i Misterhultstrakten finns många små företag och vi har en förhoppning om att kunna starta ett nätverk mellan företagarna.«

Gillis Axelson

– Här i Misterhultstrakten finns många små företag och vi har en förhoppning om att kunna starta ett nätverk mellan företagarna, så att vi kan gå samman om större uppdrag. Det kan behövas i framtiden, avslutar Gillis Axelson.

En 20-årig kamratskap innehåller många glada minnen. Olle Zellman och Peter Wikberg minns särskilt seglartävlingen för några somrar sedan. Att de kom sist över mållinjen spelade ingen roll – det var kul ändå, tycker de båda.

Olika vägar mot samma mål

Text Anna Wahlstéen

Foto Curt-Robert Lindqvist

Det har varit skiftbyte vid SKB:s platsundersökning i Oskarshamn. Peter Wikberg har lämnat över ansvaret till Olle Zellman. Lagerbladet träffar dem över en kopp kaffe och pratar kamratskap, segling och om att nu gå olika vägar mot en och samma dröm.

Solen sticker i ögonen och vinden drar isande runt det vita huset i Ekerum. Strax nedanför glittrar havsviken och lockar nästan till sommarminnen, trots de torra löven på äppelträden i trädgården.

Det är nu tre veckor sedan Peter Wikberg var här senast och det är med blandade känslor han kliver in genom den lilla dörren till husets glasveranda. Mycket har hänt sedan förra gången. Det största var kanske egentligen inte flytten

från det vita huset där han så gott som bott granne med platsundersökningen i Laxemar. Större var nog att släppa taget från själva platsundersökningen som han basat för i sex år.

– Det känns faktiskt som att lämna något stort och viktigt bakom sig. I går när jag kom hit ner för första gången på flera veckor, så kändes det som att komma hem. Du vet som när man varit ute och rest länge och kommer hem igen.

»Det känns faktiskt som att lämna något stort och viktigt bakom sig.«

Peter Wikberg

Olle Zellman som nyss släntrat in genom dörren nickar igenkännande. För honom har också situationen ändrats under de gångna veckorna. Från att helt och fullt ha ägnat sig åt projektering av slutförvaret i Laxemar är det nu han som tagit över ansvaret för platsundersökningen.

– Det känns inte som någon större revolution men det ska bli kul att få avsluta det här projektet som vi jobbat med i sex år.

Mer start än slut

Det dröjer inte länge förrän den velande vårvintern utanför är glömd. I stället finner sig en varm, hjärtlig ton när de två herrarna slår sig ner och tar för sig av eftermiddagsfikat.

– Egentligen, erkänner Olle, är jag inte någon "avslutare". Snarare den som startar projekten.

Så var det ju med Äspölaboratoriet till exempel. Plötsligt flyttas vi tillbaka i tiden, minnesbilder från förr kläs i ord och tillsammans berättar de om sitt 20-åriga kamratskap som tog sin början redan första gången de sågs i maj 1987.

– Det var vid ett projektmöte inför Äspöprojektet, minns Peter. Jag gillade Olle från första stund. Vi är väldigt olika som personer, det Olle kan, kan inte jag

och vice versa. Det är nog därför vi fungerar så bra tillsammans.

På den tiden var det Olle som var chef. Han flyttade till Oskarshamn 1989 för att hålla i trådarna för den platsundersökning som då skulle starta

inför laboratoriets byggande. Sedan fortsatte han som chef för själva bygget och han var också den som drog i gång anläggningen i egenskap av driftchef.

– Den stora skillnaden mot dagens platsundersökning var nog kontakten med omvärlden. Under Äspötiden var jag ju ensam med sånt, jag rodde runt mellan öarna utanför Äspö och pratade med dem som bodde där och berättade vad det var vi skulle bygga på Äspö. Nu har det varit betydligt mer kontakter med både boende, kommun, länsstyrelse och Regionförbundet, säger Olle.

Under den här tiden fanns Peter Wikberg med som kemiansvarig. Han kom att ägna 15 år av sitt arbetsliv åt grundvattenkemi på djupet där nere i Äspöberget. Det var utveckling av mätmetoder, forskningsprogram och internationellt samarbete.

Ombytta roller

2002 var det dags för SKB att dra i gång nästa platsundersökning i Oskarshamn. Nu var det liksom på riktigt, nu gällde det att ta reda på om berget skulle duga för

ett slutförvar för använt kärnbränsle. Den här gången var det Peter som klev fram och blev chef.

– Jag kunde inte ana att det skulle bli ett så roligt jobb, säger Peter. Jag hade ju jobbat med kemi så länge och trivts bra med det. Men som chef för platsundersökningen fick jag jobba med människor och det har varit jätteroligt.

För Olle var situationen en annan. Under några år hade han haft dubbla jobb, dels som driftchef för Äspölaboratoriet, dels som ansvarig för informationsfrågor. Det var dags att ta timeout – till havs. Olle och hans familj gav sig iväg på en långseg-

»Men då var jag själv och rodde runt mellan öarna för att berätta vad vi skulle göra.«

Olle Zellman

lats i Medelhavet och Atlanten. När han så återvände till hamnen i Ernemar ett år senare var platsundersökningen redan i gång och jobbet som biträdande platschef väntade. Peter skötte undersökningarna och Olle skulle ta hand om lokala samordningen av projekteringen av slutförvaret.

– Det passade bra med den uppdelningen, säger Olle. Men visst har det klat

Om Olle

Namn: Olle Zellman.

Ålder: 58 år.

Född: Mönsterås.

Familj: Fru och fyra barn.

Aktuell som: Ny chef för SKB:s platsundersökning i Oskarshamn.

Bäst med nya jobbet: Ansvaret, jag tycker om att få styra och ställa lite. Och så ska det bli kul att få avsluta det här projektet.

Bakgrund: 1984–1987 gruvgeolog på LKAB i Kiruna, 1987–1990 chef för platsundersökningen inför Äspölaboratoriet och 1990–1994 platschef för bygget. Därefter driftchef på Äspö samt informationssamordnare i Oskarshamn. 2002–2008 biträdande platschef vid platsundersökningen i Laxemar och lokal projekterings-samordnare för slutförvaret.

På fritiden: Alla typer av vattenaktiviteter, seglar ofta och mycket. Rider – helst på islandshästen Blossi.

Bäst med Oskarshamn: Skärgården och havet. Och så är det lagom stort så man kan lära känna platsen.

Drömmuppdrag: Att få vara med och starta bygget av världens första slutförvar för använt kärnbränsle.

FAKTA

ningsvis gjorde på Simpevarpshalvön, säger Peter.

– Jo, men i början var det ju också avtalen med markägarna i Laxemarområdet som tog tid, det tog ju ett helt år längre än vi hade trott, säger Olle som var en av dem som satt vid förhandlingsbordet.

Misströstade du aldrig när det tog så lång tid?

– Nej, jag var övertygad om att det skulle gå att få till de där avtalen. Jag kände ju många av de här människorna och jag kunde verkligen förstå deras motstånd. För mig handlade det om att hitta vinsten för båda parter och det var nog det som gjorde att vi lyckades till slut.

Sommar och segling

Och de roligaste minnena från platsundersökningen, vad består de av?

– Seglingarna på onsdagskvällarna, utbrister Olle genast och får Peter att skratta förtjust vid tanken.

– Vi har nog pratat mer om de här onsdagsseglingarna och glatt oss åt dem mer

»Det vore fantastiskt att bara få vara delaktig i ett så unikt bygge som ett slutförvar.«

Olle Zellman

Di fingrarna att ge sig in i undersökningarna, jag hade ju gjort det här en gång tidigare.

Vid det här laget är kaffet slut i kopporna men fikasnacket fortsätter lätt.

Hur har då arbetet med platsundersökningen gått? Vilka var svårigheterna?

– Egentligen är det lustigt, det här är nog ett av få projekt som hållit tid och budget. Vi har faktiskt gjort två platsundersökningar i och med det arbete vi inled-

Om Peter

Namn: Peter Wikberg.

Ålder: 55 år.

Född: Larsmo i Finland.

Familj: Fru och tre barn.

Aktuell som: Ny forskningschef på SKB.

Bäst med nya jobbet: Att inte behöva sätta sig i bilen varje söndag kväll och köra 35 mil, och sen göra om samma resa igen på fredagskvällen.

Bakgrund: Disputerade 1987 i grundvattenkemi, 1987–2002 ansvarig för SKB:s forskningsprogram för grundvattenkemi, 2002–2008 platschef för SKB:s platsundersökning i Oskarshamn.

På fritiden: Simmar – gärna utomhus, även på vintern om vattnet är varmt. Seglar – helst på sommaren.

Bäst med Oskarshamn: Litenheten, det är så lagom stort.

Drömuppdrag: Att få vara med om att starta bygget av världens första slutförvar för använt kärnbränsle.

FAKTA

än vad vi faktiskt har seglat dem, förklarar Olle och Peter erkänner glatt att det nog bara blev en enda segling.

– Men den gången var vi första över startlinjen. Vi hade den minsta båten och fick då starta först, berättar Peter stolt. Vi ledde ända fram till dess att tvåan seglade om oss, och sedan kom vi sist i tävlingen. Men kul var det!

Så var kompanjonskapet slut för den här gången. Peter Wikberg har flyttat tillbaka till sin familj i Stockholm på heltid och tillträtt som SKB:s forskningschef. Och Olle Zellman har tagit över chefskapet vid platskontoret.

– Jag tror att jag kan göra större nytta i Stockholm, menar Peter. Jag vill ju ha koll på fortsättningen med slutförvaret också och det här nya jobbet blir ett naturligt steg för mig.

Platsval närmar sig

Vad återstår för Olle att göra på plats i Oskarshamn? Undersökningarna har trappats ner ordentligt och nu återstår egentligen bara uppföljande mätningar.

– Nu handlar det ju mycket om att berätta för vår omgivning om slutförvaret och hur det kan passa in i samhället här i Oskarshamn. Om ett år kan vi nog se vartåt det lutar – Oskarshamn eller Forsmark.

»Mot samma mål«

»Jag vill ju ha koll på fortsättningen med slutförvaret«

Peter Wikberg

Och vad händer om det blir Oskarshamn?

– Då flyttar jag tillbaka, säger Peter ivrigt och plötsligt fylls rummet av en spontan entusiasm inför framtiden.

De två skiner upp bara vid blotta tanken på att se ett slutförvar för använt kärnbränsle ta form.

– Det vore fantastiskt att bara få vara delaktig i ett så unikt bygge. Vi blir ju först i världen med ett slutförvar, säger Olle.

– Jag har ju alltid haft mitt hjärta på Äspö efter att ha varit med och planerat och byggt den anläggningen. Och ska jag vara riktigt ärlig så känner jag lite samma

sak för slutförvaret och Oxhagen där byggnaderna planeras.

– När jag i dag går i Oxhagen och tittar ut över de fina ängarna så tänker jag på hur det kan komma att se ut. Jag hoppas att det blir en fin anläggning och att de som arbetar där ska känna att det är kul att gå till jobbet.

De olika vägarna till trots, för de här två herrarna har målet alltid varit detsamma: Att hitta vägen som leder fram till en slutlig lösning för Sveriges använda kärnbränsle. Och kanske kan de nå det målet inom en inte alltför avlägsen framtid.

Allt avfall inte från kärnkraften

Text Moa Lillhonga-Åberg Foto Lasse Modin

På fönsterbrädet i Gunilla Hellströms arbetsrum på Statens strålskyddsinstitut i Solna Strand står en gammal blomkruka. En Geigermätare skulle ge utslag. Krukan är nämligen glaserad med uranglasyr.

”Harmlös”, säger Gunilla Hellström, men ett exempel på att användningen av radioaktiva ämnen i konsumentprodukter tidigare var ”laglös”.

I början av 1900-talet var det ingen hejd på konsumentprodukter som innehöll radium. En vild flora bestående av ”nyttiga” produkter med radium erbjöds konsumenterna, från hälsovatten till radioaktiva dukar.

I dag vet vi bättre. Statens strålskyddsinstitut (SSI) övervakar hanteringen av radioaktiva produkter och ledordet är ”säker”. Säker konstruktion, säker användning och säker slutförvaring.

icke kärnteknisk verksamhet i över 30 år. I 20 år som chef och numera som senior adviser, det vill säga det är hon som är expert nog för att ge råd och anvisningar. Och det är därför Lagerbladet besöker henne – för att hon ska ge en inblick i hur vi hanterar avfallet från icke kärnteknisk verksamhet. I slutänden av den hanteringen finner vi nämligen oss själva – SKB – som svarar för slutförvaringen av även detta avfall.

Forsmark slutstation

Exempel på tillåtna konsumentprodukter som innehåller radioaktivitet är brandvarnare, klockor, pejlåsar och kompasser. Noppen får smycken, leksaker, kosmetika, märkning av körkort och självlysande tritiumprodukter.

Gunilla Hellström har som radiofysiker arbetat med radioaktivt avfall från

Ökad användning

Gunilla Hellström har sett en ökande användning av strålning i samhället. Allt från röntgenundersökningar av bagage och brandvarnare till sofistikerade diagnosmetoder inom vården. Det är SSI:s sak att övervaka att ingen tar skada.

I en snabbt föränderlig värld är utveckling på gott – och ont. 2003 kom den stat-

Vad är IKA?

Med IKA avses radioaktivt avfall från icke kärnteknisk verksamhet. Man talar om tre typer av avfall – produktavfall, verksamhetsavfall och övrigt avfall.

Exempel på produktavfall är slutna strålkällor och konsumtionsartiklar som till exempel brandvarnare.

Exempel på verksamhetsavfall är filter som används för att filtrera naturligt förekommande radioaktivt vatten, filter i värmväxlare (aska från biobränslen kan innehålla radioaktivitet) och andra komponenter som koncentrerats i industriell verksamhet.

Exempel på övrigt avfall är radioaktivt avfall som kommit på avvägar och saknar ansvarig ägare. Hit hör metallskrot som köps och säljs över nationsgränserna.

När det gäller finansieringen av IKA-avfall diskuteras en liknande fond för producentavgifter som finns inom kärnkraftsindustrin.

FAKTA

Strålning i sjukvården

SSI-rapporten Strålmiljön i Sverige ger en helhetsbild av den strålning som befolkningen exponeras för. Mest strålning får svensken i allmänhet från medicinska undersökningar och bakgrundsstrålning. Variationen mellan individer är stor. Ett ständigt förbättrat strålskyddsarbete innebär att dosen från flera viktiga källor förväntas minska. Detta gäller inte doser från medicinska undersökningar – som ökat kraftigt sedan mitten av 90-talet – och UV-exponering (solens strålar).

I Sverige finns

- 232 sjukhus med röntgenutrustning. De gör cirka fem miljoner undersökningar per år.
- 33 sjukhus med nuklearmedicinska avdelningar. De utför cirka 100 000 undersökningar per år och 2 500 terapier.
- 18 sjukhus med extern strålterapi, cirka 20 000 patienter per år.
- 12 000 tandläkare har generella licenser och utför över 15 miljoner undersökningar per år.

FAKTA

110 år sedan upptäckten

I år är det 110 år sedan Marie och Pierre Curie upptäckte det "strålände" ämnet radium. Tre år tidigare hade röntgenstrålarna upptäckts av fysikern Wilhelm Conrad Röntgen.

Sedan gick det fort.

I dag har vi upptäckt tusentals radioaktiva isotoper men i praktisk tillämpning används färre än hundra.

Deras halveringstider varierar från delar av sekunder och minuter till miljarder år.

Inom sjukvården dominerar de kortlivade. Särskilt stor användning har teknetiumisotopen ^{99m}Tc fått inom diagnostiken. Halveringstiden är tillräckligt lång för flertalet typer av undersökningar samtidigt som den är fördelaktigt kort från stråldosynpunkt; efter ett dygn finns endast drygt sex procent kvar.

I slutna, inkapslade strålkällor används cirka 20 olika radionuklider frekvent och i enstaka specialtillämpningar cirka 20 till, det vill säga runt 40 totalt.

I form av lösning, gas, pulver (öppna strålkällor) används ett 50-tal radionuklider.

FAKTA

» Utredningen identifierade flera olösta problem.«

liga utredningen "Radioaktivt avfall i säkra händer". Den handlar om radioaktivt avfall från icke kärnteknisk verksamhet. I den hävdas 100-procentkravet, det vill säga allt radioaktivt avfall som inte friklassats bör insamlas och omhändertas.

– Utredningen identifierade flera olösta problem. Ett sådant är herrelösa strålkällor, det vill säga avfall som omedvetet eller medvetet hamnat i fel händer eller dumpats på fel plats, säger Gunilla Hellström.

Tragiska exempel

Det finns tragiska exempel. I Brasilien stals på 80-talet en cesiumstrålkälla avsedd för behandling. Tjuven tog hem strålkällan och knackade sönder den. Fyra dog och ett stort område kontaminerades.

Olyckor har också hänt i Baltikum och i Afrika. Lyckligtvis har Sverige sluppit olyckshändelser av den här typen.

– Det här visar hur viktigt det är med internationellt samarbete för att stärka kontrollen, säger Gunilla Hellström. Vi måste ha föreskrifter som reglerar hur radioaktivt material hanteras från ax till limpa.

Själv deltar hon i arbetet med EU-direktiv och svenska föreskrifter som ställer starkare krav på användare och importörer. När jag ber henne ge exempel på hur man i praktiken kontrollerar att inga strålkällor kommit på drift så nämner hon gränskontroller – tullen har sedan 90-talet kontrollutrustning. Ett mera handfast exempel är att skrotgårdar kan mäta om sopor innehåller radioaktivitet.

Strålning för livet

Text Anna Wahlstéen Foto Curt-Robert Lindqvist

Strålning från radioaktiva ämnen kan skada den mänskliga kroppen, men strålning kan också göra oss friska. Lagerbladet besökte sjukhusfysiker Georg Matscheko för att ta reda på var och hur strålning används inom sjukvården i Kalmar län.

Inom sjukvården används dagligen strålning i olika former. Vid alla våra tre sjukhus i Kalmar län finns strålkällor som vi patienter kanske inte tänker på så där till vardags. Lagerbladets reportageteam satte kurs mot Kalmar för att träffa en av landstingets tre sjukhusfysiker – Georg Matscheko. Han och hans kollegor har

– Restriktionerna för hur vi använder radioaktiva ämnen inom sjukvården är väldigt höga, säger Georg Matscheko.

det övergripande ansvaret för strålfysiken på länets tre sjukhus. Bland annat ser de till att alla strålkällor hanteras rätt och att stråldoserna till patienter och personal ligger inom myndigheternas gränser.

Behandling mot cancer

Kalmar sjukhus är det enda sjukhuset i länet som genomför strålbehandlingar mot cancer och det är ett av sjukhusfysikernas huvudsakliga arbetsområden. Georg tar oss med genom de långa sjukhuskorridorerna till det rum där behandlingarna görs. I en accelerator bestrålas patienten från olika håll för att ge den

maximala effekten just på det sjuka stället i kroppen.

– Vårt arbete handlar mest om att kontrollera de dosplaner som beskriver hur patienten ska bestrålas. Vitsen är att strålningen på de friska vävnaderna blir så liten att de inte påverkas, medan stråldosen till sjuk vävnad blir så hög att den förstörs.

Sjukhusfysikerna arbetar även med något som kallas nuklearmedicin. Där undersöks och behandlas patienterna med radioaktiva ämnen. Vid exempelvis struma får patienten dricka vatten som innehåller radioaktivt jod som påverkar sköldkörteln. Det här gör att patienterna själva strålar på sin omgivning. Halveringstiden för just det här ämnet är åtta dagar och strålningen avtar därför relativt snabbt.

– I de flesta fall kan patienten åka hem på en gång men om dosen är hög får de stanna kvar här på sjukhuset för att inte utsätta folk i sin omgivning för strålning, berättar Georg.

Undersökningar i Oskarshamn

Måste man bege sig till Kalmar för att hitta strålning inom sjukvården? Nej, egentligen inte. Vid Oskarshamns sjukhus, som Georg Matscheko besöker ett par gånger i månaden, finns en av de absolut vanligaste undersökningsmetoderna som använder sig av strålning – röntgen. Här är stråldoserna mycket låga för att kroppens vävnader inte ska påverkas.

– I Oskarshamn handlar fysikerarbetet mest om att se till att röntgenapparaterna kontrolleras enligt myndigheternas föreskrifter. Och så kontrollerar vi hur mycket strålning som används vid de olika undersökningarna.

Vid Oskarshamns sjukhus görs drygt 22 000 vanliga röntgenundersökningar varje år. Dessutom görs drygt 5 000 mammografiundersökningar. Som komplement till den vanliga röntgen finns också den mer avancerade datortomografin. I en sådan apparat bestrålas patienterna från olika håll. Resultatet blir en tredimensionell bild som läkaren kan vända, vrida och bearbeta i datorn. Varje år görs ungefär 5 000 undersökningar med datortomografi i Oskarshamn.

Låg dos för personalen

En stor och viktig del i arbetet som sjukhusfysiker handlar om strålskydd för sjukhusens personal. Alla som arbetar i närheten av strålkällor har en liten mätbricka på sig, en dosimeter, som mäter den totala stråldosen som personen utsätts för under arbetstid. Den genomsnittliga dosen för personalen är 0,17 milliSievert vilket är mindre än den bakgrundsstrålning på 1 milliSievert, som vi alla utsätts för från till exempel rymden och marken. Alla människor strålar också själva, på grund av radioaktiva ämnen i kroppen. I många fall får sjukhuspersonalen som arbetar med strålkällor faktiskt mindre strålning i jobbet än vad de själva strålar ut.

– Det är till och med så låga doser att personalen ibland tror att dosimetrarna är en bluff. Visst har det hänt att vi mätt ovanligt höga värden, men oftast kommer det fram att dosimetern hanterats felaktigt, körts i tvättmaskinen eller glömts kvar i en källare till exempel, berättar Georg Matscheko.

Radioaktivt avfall från länets sjukvård

Sjukvården i Kalmar län ger små mängder radioaktivt avfall, men det lilla som finns måste kontrolleras, tas om hand och i vissa fall även slutförvaras i berggrunden.

Strålning används dagligen i sjukvården i Kalmar län, men det radioaktiva avfall som måste tas om hand är ytterst litet. En vanlig röntgenundersökning ger överhuvudtaget inget avfall. Inte ens utrustningen som används vid undersökningen blir radioaktiv, eftersom effekten är så låg och strålning bara avges när röntgenmaskinen är i gång.

Vid undersökning och behandling av vissa cancertyper får patienten dricka radioaktiva spårämnen. Det som kan betraktas som avfall hamnar därmed i patienten och kommer ut via urinen. Ämnena som används har ofta kort halveringstid vilket gör att strålningen snabbt avtar och inte utgör någon fara för omgivningen.

Avfall skickas vidare

En enda undersökningsmetod ger faktiskt radioaktivt avfall som måste tas om hand. När gammakameror kontrolleras används en så kallad plankälla som består av det radioaktiva ämnet kobolt-57. Den förvaras i en väska av bly för att hindra strålning till omgivningen. Plankällan används ungefär i två år, sedan har radioaktiviteten klingat av så pass mycket att den är oanvändbar, men dock inte helt ofarlig för oss människor. Den förvaras sedan i ett särskilt rum i sjukhusets källare. När man samlat på sig ett antal uttjänta plankällor skickas de äldsta (som då klingat av i många år) till Studsvik där man packar om avfallet och skickar det till SKB:s slutförvar för radioaktivt driftavfall i Forsmark, SFR.

Georg Matscheko visar den accelerator där cancerpatienter behandlas med strålning. Maskinen roterar och avger på så sätt strålning från olika håll.

Kurre Granström på SFR-driften tillsammans med Claes Johansson nere i SFR.

Ner i berget under havet

Text Moa Lillhonga-Åberg Foto Lasse Modin

– Ett tunt streck i tårtan men inte mindre viktigt för det. Så beskriver Claes Johansson på SKB:s avdelning för låg- och medelaktivt avfall, andelen icke kärntekniskt avfall i SFR – slutförvar för radioaktivt driftavfall – i Forsmark.

Därmed har han sagt att den plats som radioaktivt avfall från sjukhus, industri och forskning tar i förvaret är väldigt liten. Det rör sig om mellan 10 och 20 kubikmeter per år. Det ska ses i perspektivet att dagens SFR rymmer totalt 63 000 kubikmeter avfall i en silo och fyra bergsalar. I dag är SFR halvfullt och en utbyggnad är på gång.

–Precis som driftavfallet från kärnkraftverken har avfallsmängderna från annan verksamhet minskat under åren, säger Claes Johansson. Det beror framför allt på bättre sorteringsrutiner, man har lärt sig att komprimera avfallet men kanske också på egen mellanlagring på olika institut.

Allt från Studsvik

Studsvik AB med huvudkontor i Nyköping är det enda företag i Sverige som hanterar radioaktivt avfall från icke kärnteknisk verksamhet (IKA-avfall). Studsvik abonnerar på ett visst utrymme i SFR. Det är från Studsvik som transporterna av IKA-avfallet

till SFR sker efter behandling och förpackning. Transporterna sker med SKB:s specialbyggda fartyg Sigyn, som är ett nav i hela transportkedjan, vare sig det handlar om kärntekniskt avfall eller radioaktivt avfall från annan verksamhet.

»Ett tunt streck i tårtan men inte mindre viktigt för det.«

Claes Johansson, funktionsansvarig för driftavfall på SFR

När avfallet anländer till Forsmark är det ingjutet i plåtfat som i sin tur gjutits in i större fat. På plats i förvaret 50 meter under havsbotten placeras avfallstunnorna i speciella bergsalar och gjuts efterhand in i betong.

Beställ boken om Platsundersökning Oskarshamn

Laxemar – en berättelse genom tiden

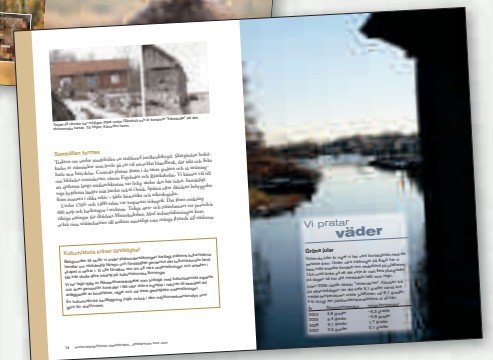
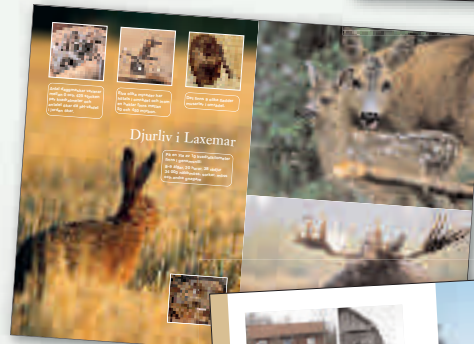
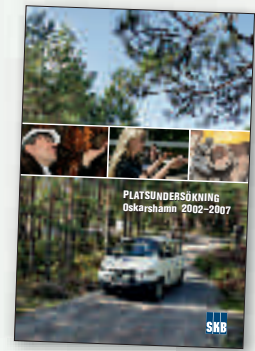
Nu kan du läsa hela historien om Laxemar – ett helt vanligt skogsområde i östra Småland, där något så ovanligt som en platsundersökning för slutförvaring av använt kärnbränsle ägt rum.

Boken ”Platsundersökning Oskarshamn 2002–2007” är en berättelse i ord och bild om den plats där SKB under sex års tid gjort undersökningar av alla de slag. Läs om väder och vind, om djuren och naturen, om jordlagren och grundvattnet. Och inte minst om Laxemarberget på djupet.

Berättelsen tar sin början för ett par miljarder år sedan då Laxemarberget bildades ur jordens inre. Vidare berättas om platsen i dag och hur den kan komma att förändras i framtiden om SKB bygger ett slutförvar för använt kärnbränsle.

Du möter också många av de människor som gjort jobbet. I en rad intervjuer berättar de om sina personliga upplevelser och erfarenheter från det här mycket ovanliga uppdraget.

Vill du beställa boken om Laxemar? Ring SKB:s platsundersökningskontor 0491-76 80 96 eller mejla till info.oskarshamn@skb.se så skickar vi den kostnadsfritt.

»Det kändes lite som att bryta ny mark. Ingen hade gjort något liknande tidigare.«

Ur Platsundersökning Oskarshamn 2002–2007

Bassängerna där det använda kärnbränslet mellanlagras. Det här är numera vardag för Clabs nya anläggningschef, Anette Leijonberg.

Tillbaka till början

Text Anna Wahlstéen Foto Curt-Robert Lindqvist

Lär sig gärna lite om mycket och drar sig inte för att säga vad hon tycker. Det är några av egenskaperna hos Anette Leijonberg, som är ny chef på SKB:s mellanlager för använt kärnbränsle. Privat däremot är Anette knappast någon generalist – där djupdyker hon i favoritintressen som lapptäcken, scrapbooking och släktforskning.

Efter gymnasiet flyttade Anette Leijonberg från Borgholm på Öland där hon är född och uppvuxen. Flytten gick rakt över sundet till Oskarshamn och första jobbet var som kemist på SKB:s mellanlager för använt kärnbränsle, Clab. Nu, 20 år senare, är Anette Leijonberg tillbaka – men den här gången som chef för hela anläggningen.

– Det fanns inte i min värld att jag någonsin skulle komma tillbaka hit som chef. Men jag kände att det här var den perfekta blandningen av teknik och verksamhetsledning som skulle passa mig, och

som höll till i Malmö. Samtidigt som hon skulle få privatlivet med två småbarn därhemma att fungera.

Efter tre år fick hon nog.

– Jag gick upp till vd:n och sa att jag inte ville längre. Jag kände mig som en trasa som åkte mellan allting. Jag var liksom otillräcklig överallt: hemma, på OKG och i Malmö.

»Jag fick godkänt av barnen och det var det viktigaste.«

Visst var det ett svårt beslut att ta men Anette Leijonberg har aldrig ångrat sig och i dag är hon väldigt glad över att hon vågade säga ifrån.

Efter några år på olika stolar i företaget kom en utmaning som hon inte kunde motstå och första januari 2008 tillträdde hon som anläggningschef på Clab. De första veckorna gick i lugnets tecken, men därefter kastades Anette rakt in i den mediala hetluften. Dagarna innan hon tillträdde hade nämligen ett mycket efterlängtat beslut kommit från myndigheterna – drifttillståndet för den nya, utbyggda delen av mellanlagret. Tre veckor senare var det dags att göra den första flytten av bränsle in i de nya förvaringsbassängerna. Och då plötsligt stod hon öga mot öga med journalister från tv, radio och tidningar som ville intervjua henne.

– Det var hemskt jobbigt, jag var helt slut när jag kom hem på kvällen. Egentligen ville jag inte hamna i fokus men det gick inte att undgå journalisterna.

Hur det gick? Helt okej, tycker Anette själv, som fick godkänt av sina kanske hårdaste kritiker – barnen.

– De skämdes i alla fall inte för mig och det är jag glad för.

Vill ha kul på jobbet

När så uppståndelsen lagt sig väntade massor med jobb, nya bränsleleveranser, myndighetskontroller och så en del nya projekt som skulle igång. Men Anette har bestämt sig: Den här gången ska det gå att fördela tiden mellan chefsjobbet och privatlivet på ett sunt sätt.

– Jag vill ha kul på jobbet. Jag har arbetat som chef i tio år nu och jag känner mig trygg i mig själv och är ganska orädd av

mig. Jag triggas av utmaningar och det ser jag en hel del framför mig.

Anette beskriver sig själv som den typiska generalisten som kan lite om mycket. Och så är det säkert – när det handlar om yrkeslivet. Men den privata sidan av Anette Leijonberg är snarare raka motsatsen. ”Sytok” kallar hon sig själv och berättar om hur hon med symaskinens hjälp skapar de mest avancerade kreaturer i lapptäcksteknik. Det är väskor, necessärer, dukar, bonader och så naturligtvis lapptäcken.

– Jag har alltid handarbetat, stickat, virkat och sytt kläder. Men när en kompis till mig ledde in mig på lapptäcken så var jag fast. Det är helt fantastiskt roligt, jag kan sy i timtal utan att bli trött.

Hennes kreativa ådra ger sig också uttryck i annat, som fotografering och scrapbooking – det är som lappteknik fast med papper, beskriver Anette – och pyssel på webben. På den egna hemsidan skrev hon så här när hon vid årsskiftet bytte arbetsgivare efter 20 år i samma företag: ”Det känns STORT, men ändå inte så märkvärdigt.”

Om Anette Leijonberg

Ålder: 40 år.

Född och uppvuxen: Borgholm.

Familj: Maken Patrik och barnen Clara, 16 år och Axel, 13 år.

Bor numera: Oskarshamn.

Yrke: Anläggningschef på SKB:s mellanlager för använt kärnbränsle.

Bäst med att vara ny på jobbet: Att det är helt okej att inte kunna allt och få fråga om allt utan att verka dum.

Gör på fritiden: Syr massor på maskin, scrapbooking, släktforskning, fotografering och allmänt pyssel.

Kan inte leva utan: Förutom mina barn, så är det nog skrivbok och penna, det har jag alltid med mig i väskan, där skriver jag idéer, ordspråk och för lite dagbok.

Bästa 40-årspresenten: En digital systemkamera. Fotar familjen, naturbilder och alla syprojekt.

Drömjobb: Textilkonstnär för att tillgodose den kreativa delen av mitt inre.

Webbtips!

Se Anette Leijonbergs sydda kreaturer på <http://anettemcl.zoomin.se>.

FAKTA

så kände jag ju till anläggningen ganska väl, säger Anette Leijonberg.

Många utmaningar

Jo, åtta år på Clab gav erfarenhet. Liksom det efterföljande jobbet på OKG:s säkerhetsavdelning som hon kombinerade med studier vid Lunds universitet. Där läste hon ”business administration” – hur man leder ett företag. Därefter återvände hon till OKG på heltid som personalchef. Hon ingick också i den egna företagsledningen liksom i Sydkafts (numera EON) ledningsgrupp för personalfrågor

Vi frågar:

Har du någon gång funderat på att starta eget företag?

**Sointu Keränen,
Emmekalv**

– Nej, jag har trivts så bra som förskollärare och barnskötare, så det har aldrig fallit mig in att starta eget företag.

**Maria-Eleni Strachini,
Kalmar**

– Kanske, fast jag har inte tänkt så mycket på det. Men jag tror att det kan vara ett bra sätt att utvecklas på.

**Ulla Carlsson,
Oskarshamn**

– Nej, jag är nöjd med det jobb jag har, jag är distriktssköterska och trivs bra med det.

**Helena Aldorsson,
Kristdala**

– Ja, jag har varit egen företagare och drev då ett skomakeri i Mönsterås. Det är en frihet att vara egenföretagare men också mycket jobb. Nu skulle jag inte starta företag igen.

Vill Karin ha en egen tidning?

Känner du någon som inte får Lagerbladet men som också gärna vill läsa om SKB:s verksamhet i Oskarshamn kommun? Inga problem, han eller hon får gärna en gratis prenumeration. Skicka in kupongen, alternativt mejla motsvarande information till lagerbladet@skb.se, så kommer nästa nummer med posten.

Var snäll och skicka Lagerbladet Oskarshamn till följande person:

Namn

Gatuadress

Postnr

Postadress

Skicka till: SKB, Lagerbladet, Box 250, 101 24 Stockholm

Obs! Alla invånare och sommarstugeägare i Oskarshamns kommun får automatiskt Lagerbladet i brevlådan.

SKB:s metod fyller 25 år

I maj fyller SKB:s metod för slutförvaring av det använda kärnbränslet 25 år. Våren 1983 publicerade vi nämligen KBS-3-rapporten. Förkortningen KBS, som står för kärnbränslesäkerhet, är namnet på metoden och 3:an står för version tre.

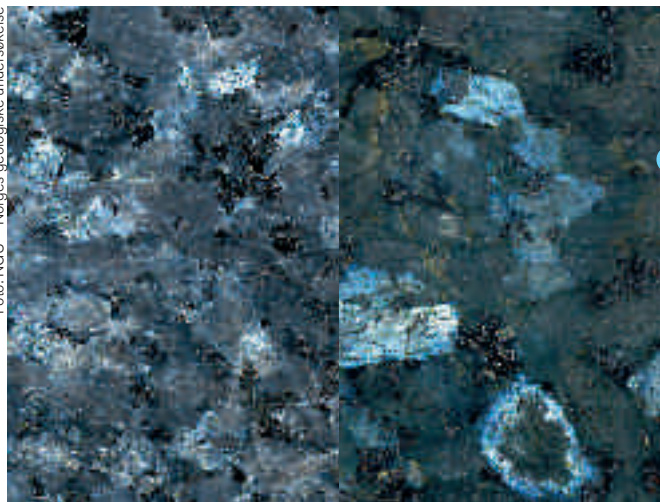
Regeringens beslut året därpå – om att ge laddningstillstånd för reaktorerna Oskarshamn 3 och Forsmark 3 – utgick från denna rapport. Regeringen ansåg att SKB:s underlag visade att direktdeponering var en genomförbar metod och att de geologiska förutsättningarna för en säker förvaring fanns i Sverige. Fram till dess hade Sverige även godkänt utarbetning av det använda kärnbränslet.

KBS-3-metoden innebär att bränslet innesluts och isoleras i täta kopparkapslar, omges av bentonitlera och deponeras på 400 till 700 meters djup i urberget. Det finns en internationell samsyn om att geologisk slutförvaring är den bästa lösningen. Och efter att ha forskat och utvecklat KBS-3-metoden i över 30 år är vi nu redo att få den slutligt prövad.

NÅGRA RADER OM ■■■

... nya avgifter. Regeringen har fastställt nya avgifter till Kärnavfallsfonden. Medelavgiften för reaktorer i drift blir i år och nästa år cirka 0,8 öre/kWh. Det innebär en viss sänkning jämfört med 2007, då nivån låg på cirka 1,3 öre/kWh.

Foto: NGU – Norges geologiske undersøkelse

Larvikitt – Blue Pearl

Larvikitt – Emerald Pearl

... Larvikitt. I samband med att Norges Geologiske undersøkelse, NGU, firar 150 år har Norge också fått sin nationalbergart utsedd. Bergarten är **Larvikitt** som är en slags blå fältspat. Larvikitt är en stor exportsten och den finns numera i stora delar av världen: som husfasad i Jakarta, som bardisk i Barcelona eller som golv på Gardermoen.

Läs mer på www.ngu.no

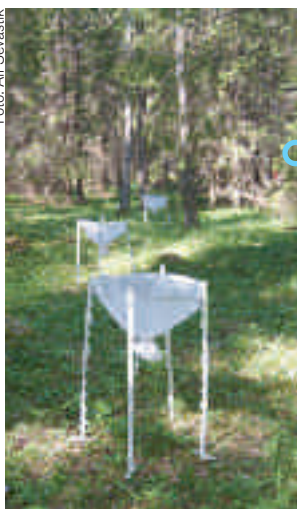

... en 150-åring. I år är det 150 år sedan Sveriges geologiska undersökning, SGU, bildades. SGU är den myndighet som svarar för frågor som rör jord, berg och grundvatten i Sverige.

Läs mer på www.sgu.se

Foto: Allt Sevasstik

... barr och löv. Den 29 februari fick Äspö forskarskola ännu en doktor då Christian Brun disputerade vid Högskolan i Kalmar. Hans avhandling handlade om hur olika ämnen fördelar sig när döda växt-delar, som barr och löv, bryts ned. Med utgångspunkt från de data som kom fram vid platsundersökningarna i Laxemar och Forsmark har han undersökt vad som händer med ett femtiotal olika ämnen i naturen. Några stora skillnader mellan barr- och lövskogar har han inte sett, däremot har han sett att halterna av tungmetaller är högre i södra Sverige.

Läs mer på www.skb.se

... sammanslagning. Namnet på den nya myndighet som bildas när Statens kärnkraftinspektion (SKI) och Statens strålskyddsinstitut (SSI), slås ihop den 1 juli föreslås bli Strålsäkerhetsmyndigheten. Den kommer att ledas av den ny tillsatta generaldirektören Ann-Louise Eksborg.

Foto: Mats Andersson/SCANPIX

Grattis!

Om det gick åt förstoringsglas eller ej, det förtäljer inte historien. Men det gick minsann åt en del letande för att lösa tävlingen i Lagerbladet nr 4 2007. Många av er läsare hade lyckats hitta de fem felen som skilde bilderna åt. Vilka de var kan du se på bilderna här nedan. Bland de många svaren som kommit in till

Lagerbladets redaktion har vi dragit fem vinnare: Anne Hjelmberg, Oskarshamn, Urban Bjärle, Oskarshamn, Jan Träff, Oskarshamn, Gunilla Sjöberg, Oskarshamn och Kjell Gustafsson, Ankarstrum.

Vi gratulerar och skickar var sin vinst i form av en vetevärmare med posten.

Posttidning B

Svensk Kärnbränslehantering AB,
Box 250, 101 24 Stockholm

Fem år - det ska vi fira!

Lagerbladet Oskarshamn fyller fem år och det ska vi naturligtvis fira. Det här är den tjugonde tidningen som kommit ut sedan starten i juni 2003. Det firar vi med en extra utlotning till våra läsare.

Vinn en
postpinne!

Vi lottar ut fem stycken tuffa postpinnar i olika färger och mönster, designade av Pelle Larsson. Med postpinnen kan du lätt hålla ordning på dina brev, kort och tidningar. Till och med Lagerbladet kanske får en given plats på denna smarta pinne.

Vill du vara med i Lagerbladets födelsedagslotteri? Skicka namn och adress till Lagerbladet Oskarshamn, SKB, Platsundersökning Oskarshamn, Simpevarp, 572 95 Figeholm, eller mejla till info.oskarshamn@skb.se, senast 15 maj. Märk ditt bidrag med "Lagerbladet 5 år".

Skicka in
senast
15 maj!